

рентабельності.

Отож точне визначення витрат за окремими складовими та узагальнюючими показниками на конкретний пасажирський поїзд дальнього сполучення в подальшому дозволить визначати ефективність курсування будь-якого поїзда та приймати оптимальні управлінські рішення стосовно внесення змін в існуючий розклад руху поїздів.

УДК 656.223.1 (477)

**НОВА КЛАСИФІКАЦІЯ
ПАСАЖИРСЬКИХ ПОЇЗДІВ В УКРАЇНІ**

*Бараш Ю.С., д.е.н., професор (ДНУЗТ)
Чаркіна Т. Ю., економіст пасажирської служби
(Придніпровська залізниця)*

В дані часи згідно наказу Укрзалізниці № 016-Ц від 20.01.12р. відбувається підготовка до реформування залізничної галузі, яке передбачає утворення у 2012-2013 роках філій АТ «Укрзалізниця» за різними видами пасажирських перевезень. Кожна з вказаних філій буде обслуговувати різні види пасажирських поїздів. Залежно від відстані обслуговування та швидкості руху можна передбачати такий розподіл пасажирських поїздів:

– Дирекція пасажирських перевезень у приміському сполученні буде обслуговувати приміські та регіональні поїзди, які будуть курсувати з існуючими швидкостями;

– Дирекція пасажирських перевезень дальнього сполучення буде обслуговувати пасажирські поїзди, які будуть курсувати з існуючими швидкостями у межах та за межами України;

– Українська залізнична швидкісна компанія буде обслуговувати пасажирські поїзди, які будуть курсувати зі швидкостями до 160 км у швидкісному рухомому складі у міжрегіональному та дальньому сполученні.

Для науково-обґрунтованого розподілу можливої гами пасажирських поїздів залежно від періоду курсування на протязі доби, дальності та швидкості руху, необхідно розробити їх нову класифікацію, навести раціональні зони обслуговування ними, визначити комфортні терміни поїздки пасажирів в певному виді вагонів та ефективне використання швидкісного рухомого складу. Сказане вище потребує розробки нової класифікації пасажирських поїздів з урахуванням періоду курсування поїздів на протязі доби, зони обслуговування, швидкості руху, часу у дорозі та виду рухомого складу для оптимізації доходів та витрат і підвищення конкурентоспроможності пасажирських поїздів на ринку транспортних послуг.

В умовах акціонування залізничної галузі будуть відбуватися значні зміни в організації пасажирських перевезень, змінюється організаційна структура управління пасажирським господарством, зникає поняття місцевих пасажирських поїздів, оскільки залізниці втрачають статус юридичної особи, виникає потреба в утворенні дирекцій з пасажирських перевезень у приміському і дальньому сполученні та виділення у окрему компанію швидкісних пасажирських поїздів. Сказане вище потребує розробки нової класифікації пасажирських поїздів з урахуванням періоду курсування поїздів на протязі доби, зони обслуговування, швидкості руху, часу у дорозі та виду рухомого складу для оптимізації доходів та витрат і підвищення конкурентоспроможності пасажирських поїздів на ринку транспортних послуг.

Такий розподіл пасажирських поїздів запропоновано в таблиці.

*Таблиця
Класифікація пасажирських поїздів в Україні за періодом курсування, територією обслуговування, швидкістю руху в умовах корпоративізації галузі та впровадження швидкісного руху*

Назва поїзда за періодом курсування на протязі доби	Денні				Нічні		Цілодобові			
	Приміський	Міжрегіональний			Дальнього сполучення					
Остаточна назва поїзда	Приміський	Міжрегіональний	Міжрегіональний швидкісний	Денний інтересіт експрес	Нічний інтересіт	Нічний інтересіт експрес	Інтересіт	Інтересіт експрес	Міжнародний	Міжнародний експрес
Максимальна відстань, км	до 150	до 300	до 500	до 900	550-700	900-1200	у межах України	у межах України	за межі України	за межі України
Середня маршрутна швидкість, км/год	до 50	до 80	110-125	110-120	70-80	110-120	70-80	110-120	70-80	110-120
Час у дорозі	до 3,3	до 3	до 4	до 7	8-10	8-10	до 24	до 16	Залежно від відстані	Залежно від відстані
Вид рухомого складу	МВРС та рейковий автобус	МВРС	МВРС швидкісний та вагони локомотивної тяги	МВРС швидкісний та вагони локомотивної тяги	Вагони локомотивної тяги старого покоління	МВРС швидкісний та вагони локомотивної тяги	Вагони локомотивної тяги старого покоління	МВРС швидкісний та вагони локомотивної тяги	Вагони локомотивної тяги старого покоління	МВРС швидкісний та вагони локомотивної тяги